СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXV. Ч. 74. Джерзи Сіті, Н. Дж., четвер, 31. марта, 1927. VOL. XXXV. No. 74. Jersey City, N. J., Thursday, March 31. 1927. THREE CENTS

ВУГЛЕВИЙ СТРАЙК У ПЯТНИЦЮ ЗОВСІМ ПЕВНИЙ

ВЛАСТИТЕЛІ КОПАЛЕНЬ У ИЛИНОЙСІ ВІДКИДАЮТЬ НОВУ ПРОПОЗИЦІЮ.

ШИКАГО, Илинойс, 29. марта. — Властителі копалень мягкого вугля в илинойськім окрузі зібралися нині на наради, щоби відкинути пропозицію „політичного комітету" майнерської юнії, щоби відновити угоду з робітничою юнією задержуючи робітничу заплату на дотеперішній висоті.

З огляду на се вороже становище властителів копалень страйк вважають зовсім певним. Збори властителів копалень відай скликується лишень на те, щоби майнерам показати, що всі властителі держаться одним фронтом проти робітників.

Федеральне бюро майнерства подає, що страйк не може мати великого впливу на торговлю мягким углем, бо властителі й купці сього вугля мають нині в припасі 80 міліонів тон мягкого вугля.

БОРА ПРО ВИГЛЯДИ ВИБОРІВ У 1928. РОЦІ.

ЗАПОВІДАЄ, ЩО КАНДИДУВАТИ ПРОТИ СЕБЕ БУДУТЬ КУЛИДЖ І СМИТ.

ЮТИКА, Ню Йорк, 29. марта. — Сенатор Бора виголосив у сій части нюйорського стейту дві промови, в котрих говорив межи иншим про вигляди президіяльних виборів у 1928. році.

Бора думає, що виборча боротьба розведеться межи Ал. Смитом, як демократичним кандидатом, а Кулиджом, як републиканським кандидатом. Смит буде стояти на становищи протипрогибіційнім і се, як каже Бора, людям дуже подобається. На думку Бори, Кулидж заслугує на те, щоби дістати нову номінацію.

МЕКСИКАНСЬКІ РОЗБИШАКИ ЗАХОПИЛИ АМЕРИКАНЦІВ ДЛЯ ОКУПУ.

ВАШИНГТОН, 29. марта. — Департамент стейту дістав від американського конзуляту в Мексику новинку, що мексиканські розбишаки, які оперують у Гвадаляхара, захопили в свої руки двох Американців, Едгара Морнна Вилкинса зі Саваи та його сина, та зажадали від них 40,000 песів викупу. Розбишаки задержали батька, а сина пустили пошукати викупу.

Мексиканські федеральні війска пустилися в погоню за розбишаками.

НЕЗВИЧАЙНИЙ ОСЯГ СКОРОСТИ АВТОМОБІЛЯ.

ДЕЙТОНА БІЧ, Флорида, 29. марта. — Англійський автомобілевий будівничий Г. О. Д. Сегрейв, що недавно приїхав до Америки зі своїм автомобілем, якого будову він й досі держить у тайні, вживав сього авта для перегонів на місцевім перегоновім поли та підчас перегонів осягнув небувалу скорість 204 миль на годину.

Були хвилі, коли він їхав зі скоростю 208 миль, себто 334 кільометрів. У сей спосіб він зломив усі рекорди скорости автом.

ЗУДАРЕННЄ ПОРТОВИХ ЛОДИЙ.

НЮ ЙОРК, 29. марта. — На Іст Ривері зударилися нині рано зі собою сталева портова лодь Берн, що належить до Пенсилвенія енд Рединг Ковл Ко., з деревяною портовою лодкою Кернї. Кернї зараз по зударенню затонула. Вісьмох моряків потапаючої лоди видерлося з бідою на лодь Берн, але один з її моряків десь пропав. Догадуються, що він потонув. Причиною нещастя мало бути те, що пільоти не зрозуміли сигналів, які один другому давав про першеньство дороги.

МЕКСИКАНСЬКИЙ УРЯД НЕ ГОВОРИТЬ НІЧОГО ПРО ФАЛШОВАНІ ДОКУМЕНТИ.

МЕКСИКО, 29. марта. — Представники американських газет пробували дістати від мексиканського уряду якусь заяву в справі підроблювання дипломатичних документів, які мали довести до політичної кризи межи Злученими Державами а Мексиком, але мексиканські урядники відмовилися дати якунебудь заяву в сій справі.

Урядники однак признали, що мексиканський уряд робить у тій справі строге слідство проти виновників та що американський уряд кооперує з мексиканським.

ВЯЗНИК ПОБИВАЄТЬСЯ ЗА ПРАВО ПОБУТУ В ТЮРМІ.

БОЛТИМОР, Меріленд, 29. марта. — Стейтовий губернатор Річі підписав недавно так званий „парол" (услівне звільнення з тюрми) для Мурина Вилиема Сновдена, що відбуває 14-літну кару вязниці за вбивство другого степеня. Коли вязник довідався, що він має вийти з вязниці 4 місяці перед закінченням кари, він запротестував та просив заряд лишити його до кінця його терміну. Заряд уволив його волю, признаючи йому право відкинути ласку губернатора. Вязник служить у заряді вязниці послугачем.

ВІДЧИТ ЖІНКИ ГЕНЕРАЛА ЛЮДЕНДОРФА.

БЕРЛІН, 28. марта. — Друга жінка генерала Людендорфа, з якою він одружився тому кілька місяців, а з якою лучила його духова звязь через довгі літа і була причиною розводу з першою жінкою, дала публичний відчит в Берліні. На відчит той прибуло маса людей, одні з приязни до неї, а другі з цікавости.

Ціла промова пані Людендорф була звернена проти Жидів, які заничищують німецьку расу. Вона атакувала рівнож масонів і езуїтів, які підпирають Жидів. Прелегентка показала себе доброю бесідницею. Має добрий голос, але за те, як кажуть, бракувало її стійких аргументів. Мимо того присутня публика справила їй велику овацію, яка тревала 20 мінут.

СІЛЬСЬКІ ТРАГЕДІЇ.

У селі Тинягистці, равського повіту, трапилась страшна трагедія. У ріці найдено прострілене тіло 19-літнього парубка Івана Мельника. Слідство не могло найти слідів злочину. Щойно згодом виявилась річ, на перший погляд, неімовірна: що вбийниками були мати Мельника, 37-літня жінка та її любко, 23-літній парубок Іван Остап. Убитий син стояв на дорозі до подружжа своїй матери.

ЗАЛІЗНИЧА КАТАСТРОФА В ПОЛЬЩІ.

На лінії Пьотркув — Розпжа зударилися два товарові поїзди. 14 вагонів з вуглям зовсім розбилося.

КАНАДА БУДЕ ДОСТАРЧАТИ ПОЖИВУ АНГЛІЙСЬКІЙ АРМІЇ В ГОНГ КОНГ.

В Гонг Конг підписали відпоручники англійського правительства контракти з канадійськими фірмами на доставу поживи для британійського війска в Хінах.

НЕМА РАДИ НА ЛИСУ ГОЛОВУ.

Чому в деяких людей вилазить волосся і голова „лисіє", медична наука ще й доси не знає. Догадуються, що слабість нервів має в тій справі деяке значіння, а в деяких випадках причиною буває венерична хвороба (сифіліс). Та взагалі це вимок і звичайно власник лисої голови є нормально здоровою людиною.

Також медицина не знає ніякого способу, щоби волосся наново поросло. Одна рада — погодитися з „фактом" тай не журитися, що голова лиса. І передівсім не шукати ліку та не пробувати всяких мастей і смаровил, бо це нічого не поможе.

Инша справа, коли волосся одиноко тільки починає вилазити. Тоді звичайно ще можна врятувати хоч і рідку чуприну, вмиваючи її доброю тонічною водою та вичищуючи мішаниною алькоголю і касторки. Помагає також масаж. Але на все те вже запізно, коли волосся вже нема.

РІДКИЙ ГІСТЬ НА БАТОРІЯ.

Є це Альфредо Ляваре або Сан Джіовані або... як називається, справді невідомо. Бо найчастіше виступає під псевдонімами. Не тільки на афішах, які подають до відома публиці про незвичайний концерт оригінальної муринської музики „джезбенди", але й на векслях. Сіньор Ляваре, правдивий мурин, є дирігентом страшної шумної модерної орхестри у Лодзі, з якої мабуть не може добре жити, бо підписує векслі фальшивим іменем і ще їх не платить. За це мешканець теплого підсоння попав у холодну: Коли мешканці холодного підсоння на Баторія (у Львові) довідались про приїзд такого рідкого гостя, доставили йому до келії ріжні „струменти": в роді баняків, тац і мідяних горшків. Судове слідство не буде легке, бо музикальний мурин не встиг ще вивчити европейських мов, а його мова жестів також є инша від загально-принятої нашими глухонімими.

ПІД ЗАМІТОМ УБИВСТВА КУРАТОРА СОБІНСЬКОГО.

Польська преса приносить цілу низку сензаційних ревеляцій про „викриття Української Військової Організації і її команданта бригадіера Головінського", якого арештовано. Загалом арештовано в останнім часі в цій справі 11 осіб, в тому числі двох братів Вербицьких, тих останніх під замітом убивства кур. Собінського.

Одночасно сензаційна брукова преса подає, що поліція ударемнила сливе в останній хвилі другий напад „української бойки" на львівську почту, від чого саме й почалися арештування.

Вербицьких відставлено до тюрми окружного карного суду при вул. Баторія. Арештовано теж їх батька й инших членів родини.

Слідство в цій справі веде судія Янішевський. Цілою акцією кермує надрадник поліції Мітленер.

ТЕМНА ПОЛЬСЬКА ХРОНІКА.

Перед перемиським окружним судом засіло кількох інтелігентів, обвинувачених у спільнім сфальшуванні заповіту дідича Тишковського, який записав своє майно краківській Академії Наук. Є між ними дідичі, промисловець, інжинір, директор і урядовець. — Не мав щастя професійний вломник Павло Костюк, який добирався з тов. до крамниці Клімека на вул. Баторія так голосно, що власник почув це і закликав поліцію. — Одним із найстарших способів дійти до грошей, це богате подружжа. Цього способу хотів попробувати добродій Гальбесберг, 26-літній торговець порожними пляшками. Найшов пристійну дівчину і обіцював з нею оженитись. На рахунок обіцянки взяв гроші буцімто на домашню обстанову. Дівчина ждала 4 роки, подала його в суд, знову йому повірила, а він знову не думав женитись. Коли станув удруге перед судом, пішов звідти просто вже не до шлюбу, а до холодної.

МЕТОДИ З ДОБИ НІМЕЦЬКОЇ ОКУПАЦІЇ.

Нарешті догадались деякі посольські клюби звернутись до уряду п. Бартеля з інтерпеляцією, як це так, що до цього часу, всупереч усім писаним конституційним законам істнують у почтовій централі спеціяльні апарати, які дають змогу підслухувати телефонічні розмови. Представник уряду заявив на адміністраційній комісії, що цей винахід переняла польська влада після німецької окупації, а навіть його поширила підчас урядовання Падеревського. Уряд не користується нині цим апаратом. Одначе на пошті істнує технічне приладдя тзв. „чорного кабінету" до цього часу. Деякі посли нарікають, що підчас телефонічних розмов їх підслухують. Білоруський посол Єремич жалувався, що листування його та його товаришів підпадає потайки під контролю цього кабінету. Представник уряду заявив, що якби такі факти міг хто доказати, то винуватих покарають. Але щоби доказати діяльність „чорного кабінету", треба бути Гудінім.

КАРДИНАЛЬСЬКИЙ КАПЕЛЮХ І КАРДИНАЛЬНИЙ ПРИВІЛЕЙ.

Польська телегр. агенція приносить таку звістку: „Св. Отець надав Польщі привілей (?!), завдяки якому кардинальський капелюх буде покладений на папського нунція Монсіньоре Лаврія президентом Річипосполитої. Такий привілей треба вважати великим успіхом польської дипломатії на витиканськім терені і як доказ виїмкових симпатій св. Отця для Польщі. Бо до цього часу тільки Еспанія зберігла від віків цей звичай, а Франція та Португалія одержала цей привілей щойно останніми часами з нагоди призначення кардиналами нунціїв: Церетті і Льокателлія..." Про польські впливи у Ватикані знаємо не відмінні. Одначе дозволяємо собі сумніватись, чи чисто механічне накладання кардинальського капелюха можна назвати державним привілеєм, а право до цієї функції дипломатичним успіхом. Зрештою і ми тішимось цим успіхом. Може на якій фільмі можна буде побачити, з якою міною буде накладати нунцієві цей капелюх урочашний революціонер і здається „радикал" през. Мосціцький...

КАРА ЗА „ВІДСТУПНЕ".

Зпоміж безлічі процесів, які ведуть комірники проти власників домів і помешкань, один скінчився у Львові ясною карою: асистента львівської техніки інж. Точиського засудили на зворот забраних грошей (925 долярів!), на 6 тижнів арешту, на 100 зол. гривни, на 3.700 зол. скарбової кари за те, що затаїв гроші всупереч законові про умови найму і на публичне оголошення цього присуду в часописах на кошт засудженого. Кара велика. Та чи вона матиме які наслідки, як грізний приклад для спекулянтів мешканнями?

МОСКОВСЬКІ ЧАСОПИСИ ПРО УКРАЇНСЬКУ СПРАВУ

МОСКВА, 29. марта. — Большевицькі органи переповнені відомостями з Китаю. Особливо бояться большевики единого фронту, який створили чужинецькі держави в Китаю, бо той єдиний фронт готові вони перевести до Европи і звідси затакувати совіти. Заключають вони те з поведінки Англії як і з польських голосів. Між иншим обговорюють вони давний плян Пілсудського, себто походу на Київ. Вони кажуть, що цей плян тепер віджив, бо варшавські газети пишуть тепер знова про українсько-польське збратанне та створенне української держави, якої конечність аргументують в той спосіб:

Україна є одноцільною національною територією, що має 30,000.000 мешканців, свою славну історію і культуру і свої славні традиції. Є це найбогатша земля зі всіх, які входять в склад С. С. С. Р. Вона видає 80% вугля а 90% заліза з цілої союзної совітської продукції. Національна свідомість мас на Україні за большевицького режиму не змаліла а зросла, українська мова проганяє московську. По селах і містах ще живе свіжа память про Центральну Раду, Петлюру і визвольну боротьбу. Независима Україна буде охороною Польщі і Европи перед червоною заразою. Похід Пілсудського не вдався в 1920 році тільки тому, що не було звязку з Румунією. Тепер та перешкода усунена і є догідна пора до акції, бо надходить весна.

З того заключають совітські газети, що Польща і захід готують совітам нову непідванку в виді нової війни.

ПЕРЕСЛІДУЮТЬ КИТАЙЦІВ ХРИСТІЯН.

ШАНГАЙ, 29. марта. — Біженці, які втікли до Шангаю розповідають ріжні історії про дике поведенне полудневої армії. Кажуть, що чужинцям і Китайцям христіянам забрали майеток, а многих забивали. Здирають з пальців перстені, дуже часто відтинали пальці. Один біженець розповідає як жовнір забив жовніра за те, що став в обороні пограбованих Китайців христіян. Пробитий жовнір умираючи сказав тільки до свого товариша, що грабив і пробив його: Ти не є добрим революціонером. По тих словах віддав духа. Японський офіцир, який боронив чужинців і Китайців та Японців від грабежі був свідком тих диких сцен. Не будучи в силі тому зарадити вернув на корабель, здав рапорт і застрілив себе, заявляючи в нотатці, що він не може глядіти, як марно гинуть Японці.

ПРОДАВАЛА ДИТИНУ, ЩОБ ЗАПЛАТИТИ ЛІКАРЯ І СВЯЩЕНИКА.

МОСКВА, 29. марта. — Московський ринок був свідком ріжних сцен від часу вибуху революції. Тут продавала шляхта і другі богатирі свої футра, брилянти, годинники, перстені і инші дорогоцінности, щоб дістати бульбу та хліб. На ринку можна було побачити перекупки, що носили плятинові годинники, або пятькаратові брилянти. Ріжні чуда можнаб оповідати про цей ринок. А до тих чудес, прийшла тепер нова історія.

Ото прийшли собі з села чоловік та жінка та продають малу дитину з колискою, а молода пані купує та торгується. Дає $10 а жінка хоче $12, бо стільки виносять кошти за лікаря і священика. Ніхто не хоче в селі позичити, а заплатити треба, бо инакше заберуть останню корову. Тому треба дитину продати. А пані питається: а де ваші другі діти. Та померли на чорну віспу, — відповідає жінка. А чи перевели ви дезинфекцію, — питає знова пані. Жінка не розуміючи навіть про що мова відповідає: та де там, от померли в тій колисці, що оттут бачите.

Настрашена пані побігла до поліцейського, а той вислухавши завів їх всіх до поліції. Урядник вислухавши те все видав такий осуд: Похвалив паню, що так добре дбає про санітарні вілносини, а по тім забрав колиску і сказав чоловікови та жінці: Вертайте в село та приходіть за два тижні. До того часу колиска буде прочищена, а може ціна на вашу дитину піднесеться і ви готові дістати $15 а не $10, як це вам тепер дають. От вам історія — і трагічна і комічна.

ПОРОЗУМІЛИСЯ В СПРАВІ АЛЬБАНІЇ.

ПАРИЖ, 29. марта. — Франція порозумілася з Британією в справі полагодження конфлікту Югославії з Італією в справі Альбанії. Вони погоджуються щодо того, щоби установити мішану комісію, якаб провірила відносини в Альбанії. Комісія буде складатися з військових експертів, які будуть помагати дипломатії знайти розвязку. Думають, що треба буде перевести ревізію договорів між Югославією а Італією і визнати деякі концесії для Італійців на югославянській території а Італія знова повинна згодитися на ревізію договору в Тирані.

ТЕПЕР ПРИЙМАЄТЬСЯ ЧЛЕНІВ БЕЗ ВСТУПНОГО

„SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy.		ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сіті і Загранищею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ВІД СЛІВ ДО ДІЛ

Шовіністичний шал захопив навіть той нарід, який славився своєю розвагою, тверезою вихованістю, а навіть, хоч як воно не до лиця Чехам, певним сентименталізмом, коли ходило о долю славянського брата.

Так було колись, коли Чехи були в неволі. Колиж самі стали панами, відносини змінились. Вони не тільки йдуть слідами вшехполяків у відношенню до Українців, які попали під їх владу, але навіть нехтують міжнародними зобовязаннями супроти поневоленого і довголітною мадярською неволею знищеного Закарпатського Українця, їх славянського брата, що по добрій волі пристав до них.

З того, що тепер діється на Закарпатській Україні, треба виносити, що Чехи рішилися пробувати провести дуже ризиковний крок. Вони думають, що не так то скоро прийде до цього, що на шпилях Карпатських гір замає синьо-жовтий прапор як символ незалежної української держави. На їх думку, заки до цього прийде, можна буде до того часу зліквідувати українське питанне на Закарпаттю. І ото послідовно йдуть тепер до цеї мети.

Мимо міжнародного зобовязання не дають Закарпатській Україні автономії, а правлять нею в спосіб централістичний. Змінили самочинно адміністраційний поділ краю, скасувавши три жупи, а завели тільки одну з осідком в Мукачеві. Все те на те, щоби теперішну ужгородську жупу враз з столицею Закарпаття Ужгородом відділити від Закарпаття а прилучити до Словаччини.

Ціле Закарпаття залите чеськими учителями, соколами і леґіонерами. Чехи використовують віковічну неволю закарпатських Українців, їх культурну та національну відсталість та їх партійну гризню до цего, щоби, коли наші гризуться, за нашими плечима перемінити нашу землю в чеську колонію. Через те не тільки проганяють нашу мову зі шкіл і урядів, але вже навіть і наш національний прапор усувають.

Та треба було аж того ґенерального чеського наступу, щоби наші закарпатські браття прозріли. Бо доперва тепер подали собі руку хоч в тім одним згляді: пішли й собі ґенеральним наступом проти Праги. Навіть тут в Америці створився один протичеський фронт. Вже і віча починають скликувати і протестувати проти чеського насилля. І шлють ті протести до американського уряду, бо Америка підписала рівнож той договір, на підставі якого прилучено Закарпатську Україну до Чехословаччини. Та це тільки початок. Тут треба ширшої акції. Треба, щоби Карпаторуська Народна Рада скликала конґрес разом з Обєднанням і щоби ті дві орґанізації повели спільну акцію як протест проти нахабної чеської політики. А Чехи бояться злої опінії в світі.

УКРАЇНСТВО ВІДРУБУЄТЬСЯ ВІД МОСКОВЩИНИ

Українську справу все ширше дискутують в російських іміґрантських колах в Европі. Відгуки цеї дискусії находять собі місце на сторінках російської іміґрантської преси, по якій ми можемо зрозуміти суть дискусії.

Тепер все яснійше вирисовується, що ріжні кола російської іміґрації, між якими багато є представників бувшої Росії та можливо й майбутньої, особливо занепокоєні національно-культурним рухом на Україні. В цьому русі вони добачують більшу небезпеку для „єдиної і недільмої" ніж в політично-державному. На їх думку політично-державний рух Українців може при відповідних умовинах ослабнути, а разом з тим і ослабнути прагнення до повної сепарації від Росії. Але всі вони сходяться на тому, що коли Українці відбудують свою культуру, незалежну від московського впливу, коли вони духово зовсім порвуть з „русскім народом", то тоді вже ніякими заходами „єдіной Россії" не склеїш.

Тому вони так страшенно обурюються на большевиків за українізацію. Українізація на їх думку приносить шкоду „вечним интересам Россії", як казав Керенський на свойому відчиті в Ню Йорку. Ці „вечні интереси" Росії се її нестримaний імперіялізм, який підбив під московський центр сто двайцять народів та народностий. Але обурюючись на большевиків, вони зовсім не помічають того, що большевики властиво не „роблять" українізації, що вони тільки безсильні припинити процес розмосковлення України. Большевицька українізація — вимушена на них уступка українському народови; уступка виборена кровю соток тисяч кращих його синів. Українізація якраз і є виявом того процесу культурного та психольоґічного сепаратизму українського народу від Росії, якого так бояться всі російські русотяпи.

Русоцентристи, боячись такої сепарації України, часто навіть вигукують гістерично, що коли хоче Україна мати самостійність, то Москва при певних умовах може з тим тимчасово погодиться. Але ні в якому разі не можна зґоджуватися на культурний та психольоґічний розрив „єдінаго русскаво народа". Бо коли такий розрив прийде, то тоді, мовляв, вже не склеїти наново „Велікой Россії". Колиб навіть силою підбити Українців назад, то все одно, спокою вже більше не буде. Українці будуть там чужими, а тому й пертимуть до розвалу Росії.

В цьому твердженню русотяпів криється велика правда. Дійно, лише той нарід, який освідомить свою відрубність від иньших народів і який витворить своєрідну культуру, світогляд, та усвідомить свої власні интереси, стає нацією. Кожна нація, таксамо як окрема людина, чи окрема родина, старається до збудовання своєї власної хати, свого власного господарства. А цим для нації є власна держава.

Коли Москалі й говорять, що „при певних умовах можна признати й самостійність України", то це лише злий підступ. Це лише стара московська дипльоматія, московські хитрощі. Те саме вони робили при московських царях, коли посилали за кордон спеціяльні „дипльоматичні посольства", називаючи їх „воровскімі комісіями" (себто, злодійськими комісіями).

Москалі, Поляки, Румуни й почасти Чехи, — всі ці наші „добрі" сусіди, що все прагнуть побільше загарбати української землі, найбільше бояться культурно-національного руху на Україні, який є основою будовання та істнування національної держави. Тому вони всіма засобами намагаються розбити культурну й духову єдність українського народу всіх земель. Звідси й виникає те шалене накидання нам ріжних призвищ: „Малоросів", „Южноросів", „Рутенців", „Руснаків", „Карпаторосів" і т. д. Цією ріжноіменністю вони користуються яко засобом для спинення розвитку української єдиної культури.

Особливо цікава політика Москалів в Галичині. Там вони скрізь лізуть з своїм „братерством". В Галичині для них „русскій язик" і „галіцкое наречіе" то два рідні брати, то „всьо равно". Міжтим на Україну українську мову називають „непонятним галіцким язиком", чи навіть „тарабарщиною". Клянуть Українців на чім світ стоїть, що вони заводять у себе „галіцийске язичіе", а не хотять говорити на „язике Шевченка". Лізучи в Галичину чи на Закарпаття зі своїм „братерством", вони в той же час страшенно ненавидять той український нарід, що поза межами Росії завжди наочно показує Придніпрянцям, що „Малорос" і „Велікорос" не все одно. Саме ті Українці завжди були культурно й духово відірвані від Московщини, а тому крили в собі зерно сепаратизму від Росії.

Ведучи політику національного розкладу українського населення на українських землях поза межами бувшої Росії, Росія не хотіла приєднати тих земель до себе. Підтвердження цього знаходимо в звідомленнях ріжних царських міністрів, особливо в докладі міністра війни Куропаткіна в 1900 році. У свойому великому звідомленню Куропаткін давав царю огляд кордонів Росії та начерк тих завдань, які стоять перед російським імперіялізмом. Там він накреслює величезні пляни захоплення під вплив Росії Великого, Індійського та Тихого океанів, а також Середземного моря і т. д. Але тут же про кордони з Австрією говорить, що хоч вони географічно й не задовольняючі, бо не доходять до Карпат, але поширювати їх за рахунок Галичини чи Буковини не слід, бо там живе „хоч і русское племя", але зовсім відрубне культурно й духово від Росії. Боїться він, що коли те „руское" племя увійде в склад Росії, то воно зіллється з своїми ближчими „браттями малоросами", що може викликати в „малоросів" почуття своєї відрубности від Москаля, а тому повести до сепаратистичного руху.

Там здавалося царським міністрам. Таке саме здається й всім русоцентристам. Тому всі вони відхрещуються від Галичини й Букоивни, як „чорт від ладану". Большевики теж провадять ту саму царську політику й мало цікавляться тим, щоби ті землі, що тепер відлучені від України, були до неї приєднані. Таке завдання може поставити собі лише щиро національна українська держава.

Для нас же напади на нашу культуру, на все більшу духову відрубність від всіх наших сусідів-гнобителів показують, що ми добре станули на цьому певному шляху.

Степан Мусійчук.

БУДЕ СВОЯ СИЛЬНА ДЕРЖАВА.

(Присвячую правдивим Січовикам).

—o—

Колись за предків наших давніх
Життє у нас тоді цвило:
По Україні скрізь степами
Козацтво сміливе гуло.
Хмельницький, Сагайдачний, Гонта,
Палій, Трясило й Залізняк
Трясли Варшавою й Москвою,
Пред ними гнувся вражий лях.
Були у нас й мужі святії,
Апостоли народних мас:
Шевченко був, Франко, Шашкевич,
Збудили до життя вни нас.
Учили нас не йти в Варшаву
Ґ не кланятися Москві,
На власні сили уповати
І гартуватись до борні.
Був Довбуш, славний Гуцул-месник;
Був Січий славних рій цілий;
Трильовський смілий, завзятущий,
Січовий Батько молодий.
Були у нас Стрільці Січові,
На смерть за нарід свій ішли...
Осталися лищ їх могили
І по степах усіх хрести.
Остався Батько наш Трильовський
І сумно на усе глядить:
По Україні нині зрада,
Від зрадників всюда кишить.
Не бракло їх ніде між нами:
Одні в Варшаву нас ведуть,
А другі знова обіцяють,
Що з Москви рай нам принесуть.
Та прийде хвиля, час наступить,
Що народ сам осудить їх,
Зеднаєсь разом й піде сміло
Слідами предків тих давних.
Настане час — повстануть знову
Січові кадри наче рій,
Всміхнеться Батько наш Кирило
Піднесе Гуцул топір свій!
І браття із степів широких
Й зпід синіх наших гір Карпат
Злетяться разом виганяти
Врагів чужинців з рідних хат.
І щезнуть ті агенти кляті,
Що нас ділили від віків,
Як поєднаються правнуки
Всіх славних предків-козаків,
І нам поклониться Варшава
І нам поклониться Москва,
Буде своя сильна держава:
Одна Україна Вільна!

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ.

—o—

Іван Козак, Шамокін, Па. — Посилаючи до редакції відозви чи дописи, не можна писати на обох сторонах картки, бо таке не надається до друку. Через те не буде поміщений лист з села Лошнева. Зроблено з него коротку відозву.

—o—

Українець, Филаделфія. — Коли хочете розбирати політиканство в загальній формі, то заберіть слово в рубриці „Голоси Читачів", а коли хочете писати про українське життя в громаді, його занепад чи розвій, то пишіть конкретно, фактами, бо факти говорять самі за себе і не потребують коментарів. Дві річи не мішайте в одній дописі.

—o—

Заряд Укр. Нар. Шк., Дітройт. — Ваші підозріння на одного члена вашого комітету зовсім безосновні. Допись про школу була зладжена на основі Вашого письма. Редакція його скоротила, як се є правом кождої редакції.

Що якась друга ґазета, яка не має богато дописий, чи з якої другої причини, могла помістити ціле ваше письмо, се не обовязує нас. Кожда редакція робить так, як їй найкраще. Ваше письмо не мало підпису ніякого імени, а тільки підпис школи; якби був підпис, то ціле се непорозуміннє не малоби місця. На другий раз всякі дописи підписуйте повним іменем, а не аж дописуючи імя на витинку з ґазети. Коли в ґазеті появиться скорочена допись, то нічого тут гніватися. Одиноку претенсію може мати автор тоді, як через скороченнє дописи змінено суть дописи; в такому случаю не треба ні гніватися, ні пускати якісь підозріння, а просто написати спростовання важних похибок, які зайшли в дописи.

—o—

Ф. Г. — Є всякі колеґії, міські, державні й приватні. На 523 колеґії й університети в Америці 444 є приватні, в яких студент мусить платити за науку оплату, хиба що десь роздобуде стипендію. Міські й стейтові каледжі удержуються з податків.

Конан Дойл.

ЗНАК ЧОТИРОХ.

(6)

Коли він вимовив цю величезну суму, ми подивилися одно на одного великими очима. Як би нам вдалося забезпечити панні Морстен її частку, вона стала б з бідної виховниці найбагатшою спадкоємницею в Анґлії. Кождий, хто був зичливий для неї, повинен був радіти з такої вістки, але я мушу признатися собі на стид, що моє самолюбство перемогло і моє серце було важке, як олово. Я видушив зі себе кілька слів без звязку, що мали бути ніби моїм бажанням і сидів далі, повісивши голову і не звертаючи уваги на дальше базікання нашого нового знайомого. Це був гіпохондер наскрізь і хотів, мабуть, довідатися від мене про вплив ріжних лічничих засобів, від яких він ждав доброго наслідку для свого здоровля. Але з моїх відповідей того вечора він не став, мабуть, багато розумніщий; мої думки мутилися, і я говорив, як крізь сон.

Нарешті наш візок станув. Візник зіскочив з козла і відчинив дверцята.

— Це віля „Пондічері", сказав Шольто, помагаючи панні Морстен злазити на землю.

V.

Траґедія у вілі „Пондічері".

Була може одинацята година, як ми добилися до цілі нашої нічної поїздки. Вогка мряка великого міста лишилася поза нами; ніч була лагідна і гарна. Із заходу віяв теплий вітер, і зпоміж тяжких хмар, що плили спровола по небі виринав час до часу місяць. Ми бачили на деяку віддаль цілком добре, та проте Тадій Шольто взяв ліхтарню з воза, щоб освітити нам краще нашу дорогу.

Ґрунт, на якому була віля „Пондічері", був обведений довкола камяним муром, на якому для кращої охорони були вмуровані скляні черепки. Вхід був через вузкі, залізом ковані двері. Наш провідник застукав до них двічі раз-по-раз.

— Хто там, обізвався з середини непривітний голос.

— Це я, пане Мердо. Ти повинен вже нарешті знати моє стукання. Роздалися бурмотливі звуки і брязкіт ключів. Двері відчинилися важко, і в отворі станув низький, широкоплечий мущина; ліхтарня освітила його виставлену голову з блискучими, недовірчивими очима.

— Чи це ви, пане Тадію? Але хто ці иньші? Мій пан не дав мені приказу, щоб їх впустити.

— Ні, Мак Мердо? Це мене дивує! Я ж казав мойому братові вчора вечером, що я приведу зі собою кількох приятелів.

— Він не виходив сьогодня цілком зі своєї кімнати, пане Тадію. Я не маю ніяких окремих доручень і мушу держатися старих правил. Ви можете заходити; але ваші приятелі мусять лишитися там, де вони є.

Це була несподівана перешкода. Тадій Шольто оглядався безпомічно з зажуреним видом довкола себе.

— Як жеж недобре ти це робиш, Мак Мердо; якщо я за них ручаюся, то цього повинно тобі бути досить. Не може прецінь ця молода пані ждати тепер у ночі на дорозі.

— Дуже мені прикро, пане Тадію, сказав впертий вартівник. Ці люде можуть бути вашими приятелями, але не приятелями мого пана. Він платить мені добре за те, щоб я сповняв свій обовязок, і я хочу виконувати свою службу. Я не знаю нікого з ваших приятелів.

— О, ви ж знаєте мене, Мак Мердо, крикнув Говмз приязно. Думаю, що ви мене ще не забули. Хто це перед чотирома роками на вашому бенефісі в алізонській залі перейшов з вами чотири ходи.

— Що, це справді ви, пане Шерлок Говмз! заревів боксер. Пробі! Я ж повинен був вас пізнати. Як би ви, замісць мовчки стояти, заїхали б були мені відразу перехресним ударом в підбороддя! Яка шкода, що ви не вихісновуєте свого талану. Направду, ви збірали б почести і славу, коли б були посвятилися нашій штуці!

— Бачите, Ватсоне, сказав сміючися Говмз, як вже все не вдасться, тоді лишається мені ще одно мистецьке заняття. Бравий Мак Мердо певно не скаже нам вже довше чекати тут на дворі.

— Ану, гайда сюди, пане — гайда з вашими приятелями, крикнув він. Не гнівайтеся, пане Тадію, але я маю гострий приказ і мушу наперед переконатися, з ким маю до діла.

Дорога вилася серед мурів поміж запущеними квітниками під високий, похожий на скриню будинок, що потонув у цілковитій темряві. Тільки на один ріг падало місячне проміння і відбивалося від вікна на горищі. Велика, понура будівля серед такої гробової тиші наповняла серце жахом. Сам Тадій Шольто не почувався, як здавалося, добре, а ліхтарня в його руках дріжала і дзвеніла.

— Не розумію цього, бурмотів він. Тут мусить бути якесь непорозуміння. Я виразно сказав Вартоломієві, що ми прийдемо, а проте в його кімнаті не світиться. Цього не можу пояснити.

— Чи він завсіди каже так стерегти дому? спитав Говмз.

— Так, він перейняв звички мого батька; він був його любимцем. Може батько звірився йому більше, ніж мені — хто це може знати? Там в горі це Вартоломієве вікно. Воно виглядає ясне, бо освітлене місяцем; але мені видається, що в середині не світиться.

— Ні, там не світиться, сказав Говмз, але я бачу світло у маленькому віконці біля дверей.

— Це кімната хазяйки, старої Бернстон. Вона може нам дати пояснення про все. Пождіть, прошу, тут хвилину; мушу приготовити її на наш прихід, бо инакше вона перелякається. Але тихо! — Що це було? —

Він підніс ліхтарку в гору; його рука дрожала так, що світляні кола довкола нас миготіли і танцювали. Ми надслухували напружено і з биттям серця. З великого, темного дому доносився жалісний голос — ридання і скомління переляканої жінки.

— Це пані Бернстон, сказав Шольто. Вона одинока жінка в цьому домі. Заждіть, я зараз верну.

Він підійшов до дверей і застукав своїм значучим способом. Ми бачили, як йому відчинила висока жінка і, побачивши його, подалася перелякано назад.

— Ох пане Тадію, мій любий пане, яка я рада, що ви прийшли!

Ми чули, як вона повторювала свої заяви радости, поки двері не зачинилися і її голос завмер у незрозумілих звуках.

Наш провідник лишив ліхтарку біля нас. Говмз обертав її тепер звільна навколо; він освітлював нею дім і великі купи румовища та вигребаної землі, що лежали скрізь. Під той час ми з панною Морстен стояли разом, і я держав її за руку.— Дивна, загадкова справа з любовію. Ми обидвоє бачилися того дня перший раз; ніколи передтим ми не обмінялися ні одним словом, ні одним прихильним поглядом, а проте під цю хвилину неспокою наші руки шукали нехотячи одна одну. Я нераз дивувався пізніще тому; але тоді мені видавалося самозрозуміле, що я мусів до неї звернутися, і вона теж казала мені часто, що якесь несвідоме почуття казало їй шукати в мене розради і опіки. Так стояли ми рука в руку, наче двоє дітей; а в наших серцях було ясно, не зважаючи на всю темряву, що нас окружала.

— Що за дивне місце! крикнула вона, оглядаючися навколо.

— Виглядає, наче б усі крети з цілої Анґлії тут працювали, сказав я. Мені пригадується один горбок в околиці Балярату, де шукали золота.

— Це цілком природне, сказав Говмз; це сліди тих, що шукали скарбу. Пригадуєте собі, що обидва брати від шістьох років шукали за скринею. Не диво, що вся земля перерита.

У тій хвилині двері дому розскочилися, і вилетів Тадій з витягненими руками і з обличчам блідим від страху.

— Вартоломієві щось сталося, крикнув він. Як я перелякався! Мої нерви не видержуть цього. — І дійсно його зуби кланцали зі страху, а його обличча визирало з великого коміра з виразом благаючої, безпомічної дитини.

— Ходім до хати, сказав Говмз своїм коротким, рішучим способом.

— Так, ходіть, просив Шольто. Я справді не в силі давати потрібних розпорядків.

Ми всі пішли за ним у кімнату хазяйки. Ми побачили там стару жінку, що ходила з непритомним поглядом сюди й туди і заломлювала руки. Побачивши панну Морстен, вона трохи успокоїлася.

— Хай Бог благословить вас, що ви тут, скрикнула вона, судорожно ридаючи. Як добре мені бачити ваше обличча. Ах, які страхіття я мусіла сьогодня пережити!

Панна Морстен гладила її худу, рапаву від праці руку і пробурмотіла декілька слів співчуваючого, жіночого успокоєння. Безкровні губи переляканої жінки знов набрали барви.

— Мій пан замкнувся і не хоче мені відповідати, сказала вона. Цілий день я ждала, що він покличе мене. Він часто пересиджує радо на самоті, і я не хотіла йому докучати, але перед якою годиною мені прийшло до голови, що може тут що не до ладу, я пішла на ґору і заглянула крізь дірку від ключа.

— Нічого не поможе, пане Тадію, мусите піти і самі переконатися. Від десятьох років я бачила пана Вартоломія Шольто в щастю і горю, але ніколи він не мав такого обличча.

Шерлок Говмз узяв лямпу і пішов попереду; за ним дріжучий Тадій. Він був такий збентежений, що я мусів його піддержувати і помагати йому йти по сходах; коліна угиналися під ним.

По дорозі Говмз витягав на сходах двічі свою люпу і оглядав докладно кокосову рогожу, якою були застелені сходи. Я бачив тільки порохи, що на ній осіли; але він мусів завважати ще й иньші сліди, бо ступав поволі з одного сходу на другий, держав лямпу низько, і кидав бистрим поглядом на право і на ліво. Панна Морстен лишилася при хазяйці, що заводила далі.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ЧОМУ МІЖ ПРЕЗИДЕНТАМИ АМЕРИКИ НЕ БУЛО РИМО-КАТОЛИКА?

Ґовернор нюйорського стейту Алфред Смит, як видно, хоче стати кандидатом на президента в 1928. р. Про него говорять, що він дуже популярний ґовернор і політик. Проти него витягають лиш оден арґумент, що він є римо-католик.

До сього часу ще ні оден президент Злучених Держав не був католиком, — навіть не було одного кандидата на президента, який належав до католицької церкви. Нема такого закону, який боронив би римо-католикови старатися про найвищий уряд в Злучених Державах, однак є традиція, „неписаний закон", що римо-католик не може бути президентом Злучених Держав.

Причина того така, що велика більшість Американців не є католиками, — вони або протестанти, або безконфесійні. Особливо протестанти ставляться з великим упередженям до можливої кандидатури Смита, лиш тому, що він є членом тої церкви, якої вони не люблять.

Нема нічого дивніщого над те, що в вільній американській державі, яка признає однакові права для всіх вір і сект, є таке чисто середновічне упередження до члена одної церкви. Адже податки платять протестанти так само, як і католики, а в війні брали участь католики на рівні з протестантами, а католики гордилися навіть визначними військовими вождами, як прим. адмірали Симз і Бенсон.

Чому-ж таке дивне упередження до католиків? Початки того упередження так старі, як стара історія Злучених Держав. Більшість Американців є того погляду, що президент вільної американської держави, коли-б він був католиком, не був би цілком вільним чоловіком, бо він признавав би над собою власть папи римського. Значить, президент Злучених Держав був би підданим римського папи, який вважає себе найвищим авторітетом не лише в справах духовних, але і в справах світських, державних. Навіть в своїм титулі римський папа затримав з середновічних часів назву „цар царів".

Право зверхности над державами признавали папі навіть американські католицькі достойники. І так прим. пок. архиепископ Айрленд (Ст. Пол, Мінн.) писав: „Бажання папи є найвищим законом для всіх країв". — Відомий католицький теольоґ, єзуїт Беллярмін писав: „Папа, Божим правом, має найвищу власть над цілим світом, так в справах церковних, як і в світських". (Американізм версас Роман-кетолисизм, М. Р. Ґрент. Мередіен, Місс.).

В енцикліці папи Льва XIII. виданій в 1879. р. знаходимо такий вислів: „Римська церква є одною монархією над всіма царствами світа, так як ум і душа людини над цілим тілом, або як Бог над світом. Тому римська церква мусить мати не лише духовну власть, але також найвищу власть світську".

Такому поглядови римської єрархії противорічать погляди визначних американських діячів від давних часів до нинішних, що державна влада не сміє підлягати ніколи владі будь якої церкви. Славний американський ґенерал, Юлиссес С. Ґрент повторював в своїй промові в Ді Мойн, Айова, в 1875. р. такі слова: „Тримаймо церкву і державу на віки розділеними!"

Протестанти, які ставляться ворожо до кандидатури ґовернора Смита на уряд президента Злучених Держав, витягають виїмки з промови Джорджа Вашинґтона, який говорив:

„Вільний нарід мусить завжди вистерігатися хитрощів чужих впливів, би й історія і досвід учать, що чужі впливи є найгрізніщим ворогом републиканської форми правління".

Протестанти твердять, що президент-католик завжди підлягав би впливам Риму. Вони витягають слова ґенерала Ляфаєта, що боровся за незалежність Америки: „Якщо свобода американського народу буде колинебудь знищена, то цього знищення доконає римо-католицьке духівництво". Вони покликаються на Тамаса Джеферсона, який писав: „Коли-б папа вислав до нас місію з кількох тисч єзуїтів з метою навертати нас на католицизм, я вважав би се порушенням нашого спокою і нападом на нашу вільну державу".

Протестанти витягають про-Смита слова великого Линколна, який сказав до екс-католицького священика Шініків:

„До недавна я був прихильником необмеженої свободи сумління запорученої нашою конституцією. Але мені здається, що скорше чи пізніще наш нарід буде приневолений додати певне ограничення до тої клявзулі, іменно в відношенню до папістів. Чи це справедливо давати привілей горожанства людям, які є ворогами нашої конституції?... Скорше, чи пізніще наш нарід зобачить, що не є можливим запоручувати волю сумління людам, які присягнули послух папі".

Навіть сенатор зі стейту Джорджія сказав:

„Добрий католик є обовязаний вірити, що найвища власть належить святому папі в Римі та що папа, як заступник Христа, має право скидати королів з трону і управляти державами. Така була і є наука католицької церкви і церква католицька чваниться, що тої науки не змінить ніколи".

Супроти вище наведеного нема дива, що протестанти побоюються, що Ал. Смит як президент попавши в колізію між інтересом католицької церкви а інтересом Зл. Держав, міг би вирішити конфлікт в користь римо-католицької церкви.

І. Г.

ВІД КАНЦЕЛЯРІЇ У. Н. СОЮЗА.

Отсим повідомляється, що до дня 30-го марта слідуючі відділи не прислали своїх місячних звітів і рахунків: відділ 16, в. 34, в. 46, в. 83, в. 111, в. 149, в. 243, в. 300, в. 302, в. 315, в. 345. Згідно зі статутом орґанізації параґраф 243, який говорить, що кожний підвладний відділ має заслати звичайні і надзвичайні належитости до головного фінансового секретаря до 28-го кождого місяця, а не пізнійше як остатного дня в місяці, в котрім збиралося належитости.

В виду сего, проситься всіх урядників повисше поданих відділів, щоби сейчас прислали свої належитости і на слідуюче не стримували праці із місячними замкненнями, бо через се терпить висилка до всіх відділів нових рахунків і виказів на місяць квітень.

РОЗВІЙ ПОГЛЯДІВ НА ЛИХВУ

(Стаття американського вченого Андрю Диксона Ґвайта — в перекладі Івана Петрушевича, з додатком Івана Франка).

[8]

Пурітани, придержуючися тексту старого Заповіта, довгий час упиралися на крайне ворожім становищі проти бранния провізії. Генрі Смит, звісний проповідник, кидав з проповідниці в церкві св. Климентія Данського в Лондоні громи на „обходженнє св. Письма" і в загалі проти зичення на процент. У відповідь на докази, що лиш „болюча" лихва є злочином, Вільзен, визначний представитель строго богословських поглядів у економії, заявив: „Справді є ріжниця між укушеннем пса і вкушеннем мухи, одначе хоч муха менче шкодить, всеж таки вона кусає як уміє і також точить кров. Та щож се за світ, що люди в грісі бачать лише вкушенне мухи, аби обійти виразне слово боже!".

Той сам погляд знайшов завзятих прихильників між сучасними англійськими католиками. Один із найвизначнійших між ними, Николай Сандерс, відновив живцем давній схолястичний арґумент. Він обставав при тім, що чоловікови годі „торгувати часом", що час не може бути в людській власти, бо він дар божий, і заявив, що „час не твій, аби ти його відступав ближньому, бо Господь дарував той час так само тобі як йому".

В парляменті того часу знаходить отся ідея поважних прихильників, що безнастанно покликуються на св. Письмо і отців церкви. На однім засіданню виступив Вилсон з цитатами із Езекііля і приписав св. Авґустинови доктрину, що „гріх приняти навіть чарку вина за провізію". Флітвуд покликався на закон короля Едварда Визнавця, який здавав лихварів на т. т. суд божий.

Одначе такі арґументи не мали великого впливу на Єлисавету та її міністрів. Вони бажали мати волю на сім світі і мало журилися загрозою втрати спасення на тамтім. Вони завели наново звичай побирання провізії з певними застереженнями, і сей звичай під ріжними видами заховався від тоді в Анґлії на все. В отсім періоді найбільше замітною появою сеї фази розвою наукових поглядів у політичній економії було призианне ріжниці між лихвою і провізією. Від тепер виступає ріжниця між сими двома словами, що так довго були синонімами: згодженося, що перше слово має означувати несправедливу провізію, а друге справедливу заплату за ужиттє гроша. Погляд сей принявся постепенно серед простого населення протестантських країв, і від коли скріпилося загальне пересвідченне, що під словом „лихва" так як воно ужите в святім Письмі, розуміеся все несправедлива провізія, широкі маси народа переставали вже мудрувати над висловами св. Письма і покликуватися на притчу про таланти. Всеж таки чимало уступів у Шекспіровім „Венецькім купци" показує ясно, що давнє, арістотелівське крутійство не зовсім пішло в непамять. Мабуть лорд Бейкон поклав уперве конець того рода мудрованню. Його докази в сій справі, що правда, за мало стійні й суцільні; він одначе розбив Арістотелеві кайдани і показав у законах природи основи провізії від гроший. Видко, яка могутня була течія нової гадки, коли Яков І. із усіх монархів найбільше напоєний схолястикою і теольоґією, затвердив закон, що признає необхідну потребу провізії від гроший. Та ще навіть потому відізвалася давня наука; епископи ніяким чином не хотіли згодитися на закон, що дозволював провізію, поки не заміщено ось якої клявзулі: „Постанови сего закона не треба розуміти ані толкувати так, що лихва дозволена супроти релігії або сумління". Давні погляди виринали часами з ріжних прилюдних заяв. Між ними звісні були Трактат Про Лихву, виданий в 1612 д-ром Фентоном, що з великою силою поновив давні докази, і Осудженне Лихви Джана Блекстона, видане в 1634. Блекстон, що був також священиком, означує лихву як бранне якоїнбудь провізії від гроший; на доказ сего погляду покликається на шість архиепископів і епископів і більше як на трицять докторів теольоґії англіканської церкви. Деякі з сих висловів дуже грубі і всі вони мають своє жерело в тексті св. Письма. Типова між ними проповідь епископа Сендса, що каже про бранне провізії: „Отся зараза сточила всю Анґлію; великою заслугою для Господа і нашого краю буде викорінити сей гріх; здавім його законами, бо инакше покарає нас рука Господня, що нависла над нами".

II. Зворот протестактської і католицької церкви.

Аж коло половини сімнацятого віку сер Роберт Фільмер наніс отсій доктрині найтяжший удар, який подибав її коли будь в Анґлії. Зачав він від трактату д-ра Фентона і відповів на всі того рода твори способом, який може не годився би для сего віку, але до тамтого був дивно відповідний. По майстерськи вміє він послугуватися цитатами із св. Письма і виказувати крутійство. Характеристична осьяка його заява: „Св. Павло одним духом нарахував сімдесять і сім гріхів, а про те нема між ними лихви; не один проповідник не годен вичислити сімох гріхів смертельних, аби не згадати між ними лихви". Фільмер ударив на Фентона не тілько в теольоґії, але також у політичній економії з такою непогамованою відвагою, що бодай у Анґлії не лишилося з давної доктрини в дійсности ані сліду.

Незалежні від строго теольоґічної доктрини погляди на бранне провізії швидко стають що раз частійшими в протестантських краях і особливо в Голяндії знаходять горячих прихильників. Чимало теольоґів голяндської церкви пробувало встоятися при науці св. Письма і недопустити банкирів до св. причастія; одначе вплив торговлі в републиці був сильніший; представителі здорових поглядів знайшли світлого провідника в Сальмазію і коло половини сімнацятого віку справу в сім краю щасливо уладжено. Причинився до того, правда, далеко більший чоловік, Ґуґон Ґроцій. Але й тут показалася сила закоріненої доґми. Хоч як великий був Ґроцій — і можна сказати, що його книжка „Про війну і мир" принесла людству більше хісна, як котра будь иньша, якої авторство приписують чоловікови — все таки він не зумів вилущити справи провізії від гроший із теольоґічних мудровань і станути на незалежнім становищі. Він признав, що її заборона оправдана св. Письмом, та рівночасно виступив проти доктрини Арістотеля і згодився на провізію з деяких причин практичних і природних.

Довше тревала борба в Німеччині. Годі може привязувати велику вагу до жадання Адама Концена, аби тих, що зичать на процент, карати як злодіїв; аж під конець сімнацятого віку побідили Пуфендорф і Ляйбніц.

Ідеям некорисним для економічного розвою годі було встоятися довго в протестантських краях, до яких течії новочасних думок знаходили легкий доступ. Найдосаднійший доказ на се дав у початках вісімнацятого віку в Америці такий строгий теольоґ, як Коттен Матер. У своїх „Magnalia" вдарив він на боґословські погляди так сміло, остро і розумно, аж не хочеться вірити, що той сам чоловік глибоко вірив у чари. Після такого досадного арґументу ледви лишилося богато з антиекономічних наук у Новій Анґлії.

(Дальше буде).

ОКУЛЯРИ ДО ЧИТАННЯ
Висилаю ДАРОМ!

НА 10-ДНЕВНУ ПРОБУ
НЕ ПРИСИЛАЙТЕ ГРОШИЙ

Потребуєте окулярів до читання або роботи? Я пішлю Вам на десять денну пробу мої подивляючі окуляри, позолочувані, Zylo мушлеві рамці, великі заглублені шкла. Ними Ви повинні добре читати, робити та вишивати.

Попробуйте їх через десять днів. Коли покажуться не спосібні для Вас, зверніть їх назад і на сім кінець.

Коли покажуться спосібні для Вас, задержіть їх, а мені пришліть $4.65 мою гуртовну ціну. Для осіб низше 40 літ не висилаєся окулярів. Висилаю їх оплачено почтою в гарнім пуделочку. Се є правдиві заглублені шкла і продаються від $8.00 до $12.00 та є гарним набутком за сі гроші. 115

W. E. Coffee Optical Co.,
Dept. 176, Box 607, Rock Island, Ill.

Пришліть мені оплачено позолочувані Zylo окуляри, з заглубленими шклами, в гарнім пуделочку. Спробую їх через 10 день. Коли відповідні, відішлю Вам $4.65 за них, а коли ні, зверну Вам окуляри назад оплачено почтою.

Маю літ ....
Імя ....
Улиця ....
Місто .... Стейт ....

ПАНОВЕ СЕКРЕТАРІ І УРЯДНИКИ ТОВАРИСТВ І БРАТСТВ!

ВАМ ВІДОМО, ЩО НАША ФІРМА ВИРОБЛЯЄ ВСЯКІ РІЧИ БЕЗ ЯКИХ ВАШІ БРАТСТВА ЧИ ТОВАРИСТВА НЕ МОЖУТЬ ОБІЙТИСЬ.

Коли Ваше Братство чи Товариство потребує народного або американського прапора, церковних хоругов, лент, відзнак, шапок або инших річий, то зверніться до нас з замовленнєм.

МИ Є САМІ ФАБРИКАНТАМИ І ТОМУ У НАС ДІСТАНЕТЕ ДОБРУ РОБОТУ, А МАТЕРІЯЛ ЛІПШИЙ І В ДЕШЕВШІЙ ЦІНІ ЯК ДИІНДЕ.

ЦІНИ НАШИХ ПРАПОРІВ:

Американський прапор:

2x3 стіп	3x5 стіп	4x6 стіп	5x7 стіп
$2.50	$4.00	$5.00	$7.00

Український прапор з гербом на обі сторони:

2x3 стіп	3x5 стіп	4x6 стіп	5x7 стіп
$3.25	$6.00	$7.00	$10.00

Кожде Товариство, чи Братство потребує все до публичних виступів, як паради, пікніки і прогульки, виступити з своїми прапорами, відзнаками і лентами в шапках.—Просимо щиро всіх Українців удаватись до нас з повним довірєм, бо ми ручимо за тревалість і красу замовлених у нас річий Ми уділимо Вам всяких інформацій і вишлемо Вам сейчас наш катальог з взірцями і подамо Вам докладну ціну. Не відкладайте але пишіть на адресу:

EAGLE REGALIA COMPANY
115 Nassau St., New York, N. Y

ВІДОЗВА!

Видавництво „Нова українська школа у Львові" потребує для виконання ілюстрацій до читанок ріжнородних знимок з Америки, а саме: Фотографій українських церков, шкіл, народніх домів, фарм, картин, які би представляли фармерів і робітників при ріжних заняттях і в ріжних порах року, карток з видами американських міст і краєвидів.

Видавництво просить сею дорогою Земляків, які моглиби допомогти зібрати такий матеріял, надсилати його під адресою: **SVOBODA, 83 GRAND STREET, JERSEY CITY** з заміткою **для Видавництва М. Матвійчука**, подаючи при кождій фотографії місцевість, провінцію, а також близше означення краєвиду, за що з гори складаємо щиру подяку. 72—

1. — ЧОМУ УКРАЇНЦІ ПОВИННІ КУПУВАТИ СЕЙЧАС ЛОТИ НА НАШІЙ ОСЕЛІ
„НОВА УКРАЇНА"
2. — ЧОМУ УКРАЇНЦІ ВЖЕ ПЕРЕСЛАЛИ ЧЕРЕЗ НАШЕ БЮРО ПОНАД
3,000,000 ДОЛЯРІВ.
3. — ЧОМУ УКРАЇНЦІ ПОВИННІ ПРИЛУЧИТИСЯ ДО ПРОГУЛЬКИ НА КОРАБЛИ
GEORGE WASHINGTON 18- МАЯ 1927
4. — ЧОМУ ТИСЯЧІ УКРАЇНЦІВ СПРОВАДЖУЮТЬ РІДНИХ ДО
АМЕРИКИ І КАНАДИ.

Докладні інформації на повисші питання одержите в:

GLOBE SERVICE CO.,
(Біля Церкви і Січового Базару)
30 EAST 7TH STREET, NEW YORK CITY
ВАСИЛЬ ЗАГАЄВИЧ,
TEL. ORCHARD 8968. президент і головний управитель.

КУПОН-ЗГОЛОШЕННЄ НА ПРОГУЛЬКУ ДО НОВОЇ УКРАЇНИ
НА ДЕНЬ 3-го КВІТНЯ, 1927.

ДО УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКОГО БЮРА,
THE GLOBE SERVICE CO., 30 EAST, 7th ST., NEW YORK CITY.

Отсим прошу приготовити для мене .... місць на прогульку до Нової України на день 3-го квітня 1927.

Імя ....
Число дому і вулиця ....
Місто і стейт ....

ПРИМІТКА: Хто їде оглядати землю в ціли закупна, може взяти зі собою когось з родини. За перевіз не платиться нічого. 69-74

ОТСЕЙ КУПОН ВИРІЗАТИ І ПРИСЛАТИ ДО ҐЛОБ СЕРВИС КО.

ЯК БУДУЄМО СИРОТИНЕЦЬ У. Н. СОЮЗА.

249.

Бр. св. Василія в Перт Амбой, Н. Дж., відділ 168. Укр. Нар. Союза.

З відділової каси ухвалено виплатити на Сиротинець-Захист при Укр. Нар. Союзі суму 15 долярів. Межи членами зібрано добровільними датками 8 долярів. Разом 23 доляри, котрі пересилаю чеком до Хв. Заряду будови Сиротинця. Дальші жертви збирається межи членами. — Остаю з поважанням, Пилип Маник, секр.

250.

Сестрицтво Любов в Провиденс, Р. Ай., відділ 177. Укр. Нар. Союза.

Хотяй наш відділ не поспішив скорше з жертвою на Сиротинець-Захист при Укр. Нар. Союзі, а всеж таки члени і членниці нашого відділу порушали цю справу на кождім мітінгу. На річних зборах, котрі відбулися дня 19. грудня 1926. секретар підніс наново справу Сиротинця і члени і членниці одноголосно ухвалили, що кождий член і членниця мають обовязково зложити свою жертву, а також зі сестрицької каси щось ухвалити на таку благородну ціль. Добровільними жертвами зібрано 14 долярів і 50 центів, котрі разом з виказом жертвователів висилається до Хв. Заряду будови Сиротинця. Позамісцевих членів і членниць проситься присилати жертви на Сиротинець після адресу секретаря: Володимир Рекрут, 94 Bogman St., Providence, R. I. — Остаю з поважанням, Володимир Рекрут, секретар.

МІТІНҐИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

НІЯҐАРА ФОЛС, Н. Й. Бр. св. Покр. Богородиці, від. 351, повідомляє своїх членів, що квартальний мітінг відбудеться в неділю, дня 3. квітня, точно о годині 2-ій пополудни на гали парохіяльній. Котрий член не буде на мітінгу то заплатить кари 25 ц., а урядник 1 дол. Пригадується тим членам, котрі ще не дали на Сиротинець за 1926 рік, щоби принесли на сей мітінг. — Данило Кісіль, предс.; Гілярій Мартинишин, секр.

ПАТЕРСОН, Н. ДЖ. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 64, повідомляє своїх членів, що квартальні збори відбудуться в суботу, дня 2. квітня, о годині 7:30 вечером, під ч. 435 Мейн ул. Обовязком всіх членів явитись на цей мітінг, бо є важні справи до полагодження. — В. Григорчук, предс.; Гнат Ничка, кас.; М. Сас, секр.

ТРЕНТОН, Н. ДЖ. Отсим повідомляється усіх членів Тов. Вільні Козаки, від. 116, щоби кождий явився на мітінгу, в неділю, дня 3-го квітня 1927, о год. 3-ій пополудни. Добро нашого відділу вимагає, щоби на мітінгу не бракувало ні одного члена ні членниці. На мітінгу будемо принимати нових членів без вступного. Тож користайте з доброї нагоди. На тім мітінгу буде вибір комітету на Базар і Баль, котрий відбудеться дня 7. мая с. р. Часть доходу піде на Сиротинець У. Н. Союза. Рівнож повідомляється, що Секретар фін. збирає що місяця навіть найменчі жертви на Сиротинець. А нуно ті, котрі здалека приглядаються. — Олекса Михальчишин, предс.; Петро Беркита, кас.; Павло Стадник, секр.

БРУКЛИН, Н. Й. Укр. Бр. Пресв. Тройці, від. 203, повідомляє своїх членів місцевих і позамісцевих, що квартальні збори відбудуться в суботу, дня 2. квітня, в гали церковній, 162 Норт 5. ул., о годині 8. вечером точно. На сі збори обовязані явитись всі урядники відділові і члени, а довгуючі члени обовязані свої вкладки і залеглости вирівнати. На зборах будуть рішатися важні справи, тож присутність кождого члена пожадана. На сих зборах будемо принимати в члени без вступного. — Іван Балко Андрія, предс.; Волод. Яськевич, секр.

ВУНСАКЕТ, Р. АЙ. Уряд Тов. Зап. Січи, від. 206, подає всім членам до відома, що квартальний мітінг відбудеться дня 3. квітня, на гали парохіяльній на Блекстон ул. Початок о год. 1:30 пополудни. На той мітінг обовязком є кождого члена прийти, бо є важні справи до полагодження. Неявившийся член заплатить кару після статута. — Яким Шаравара, предс.; Йосиф Кава, кас.; Ілія Пагут, секр.

КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ. Бр. св. Архистр. Михаїла, від. 209, повідомляє всіх своїх членів, що місячний мітінг відбудеться в неділю, дня 3. квітня, о год. 1-ій пополудни, в гали церковній. Проситься всіх прибути на сей мітінг, бо є важні справи до полагодження. Проситься довгуючих членів вирівнати свої довги, бо в противнім разі будуть суспендовані. Будемо принимати нових членів і дітий без вступного, тож користайте з сеї нагоди, поки час. — Мих. Вадяк, предс.; Петро Макар, кас.; Іван Якимів, секр.

ФАРМИ!

ВЕСНА НАДХОДИТЬ.

Робота по фармах пічнеться. Намягайте, що на Першій Українській Кольонії найдогіднійше оглянути і купити землю під весну. Хочете інформацій, пішліть за 2. центи почт. марку, а ми Вам вишлемо опис фарм разом з мапою, на якій пізнаєте положенне міста Мілвіл, Української Кольонії і комунікацію та получення з иншими містами в полудневій части стейту Ню Джерзи.

Пишіть на адресу: 46—

ВАСИЛЬ МАТОЛИЧ,
N. E. Cor. 7th & Green Streets,
PHILADELPHIA, PA.

НА ПРОДАЖ ДВІ ФАРМИ, з котрих одну мушу продати, обі фарми одна при другій, при стейтовій дорозі, близько міста і школи та стації, річка перепливає через фарми, одна фарма 32 акрів, будинки в добрім стані, дім 8 кімнат, велика стодола, стайня на 8 коров, 2 коні, 2 великі курники і гарадж. Ціна $3,500; друга фарма 119 акрів, 8 акрів ліса, великі нові будинки, 10 коров, бугай, 3 коні, всяка фармерська машинерія. Ціна $8,000, готівкою $4,000, решта на легкі сплати. — Голоситися до: 69-78

PETER MARCHUK,
R. D. 2. Sharon Springs, N. Y.

¼ АКРА або більше **ЗА $353**

ЛЕГКІ УСЛІВЯ,

в **Hicksville**, Лонг Айленд, меньше як година їзди з Ню Йорку, добре місце на хату і годівлю дробу, на ярину, овочі. Гарна здорова околиця, добрі дороги, близько міст. Приходіть або пишіть за подробицями до 73-7

NICHOLAS VOLGAR,
225 W. 34th St., New York, N. Y.
Room 1201.

АДВОКАТ
Б. ПЕЛЕХОВИЧ
2300 WEST CHICAGO AVENUE,
CHICAGO, ILL.

Практикує у всіх судах; займається перегляданнем абстрактів; виготовляє контракти купна і продажі; перепроваджує спадкові справи; полагоджує старокраєві, патентові і прочі справи. 191—

Телефон: Gramarcy 5881.
Др. К. Д. БІЛИК
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР І ХІРУРГ.
ЕЛЄКТРИЧНІ ПРИРЯДИ.
Урядові години: від 12. до 1-ої, від 6. до 8-ої і після умови.
311 E. 18th ST., NEW YORK CITY.

DR. M. SMITH
16 EAST 7th STREET, NEW YORK
Tel. Orchard 6072
Говорить по українськи.
Лічить успішно недуги мущин, женщин і дітий.
Наймодернійші електричні апарати.

ВДАВАЙТЕСЬ ДО СПЕЦІЯЛІСТИ ПРАКТИКУЮЧОГО 27 ЛІТ У ВАШИХ НЕДУГАХ.

Без ріжниці, як застаріла Ваша недуга, я Вам поможу.

Хронічні недуги мущин і женщин лічу успішно модерними методами.

ДАЮ СКОРІ РЕЗУЛЬТАТИ у всіх недугах нервових, шкірних, кровних, ниркових, мочевих, ревматичних, гемороїдя та недугах кишок. З єгзамінуйте вашу кров.

Мої оплати умірковані, включаючи особисті оглядини при кождій візиті. Х-РЕЙ і хемічна аналіза.

ПОРАДИ І ОГЛЯДИНИ ДАРОМ.

DR. LOUIS ZINS, 110 E. 16th ST. NEW YORK,
межи 4th Ave. і Irvington Pl.
Години: Денно 9. рано до 8 вечер; в неділі від 9 рано до 4 пополудни.

ОДИНОКА
БЕЗПОСЕРЕДНА
ДОРОГА
ДО
ҐДАНСЬКА
БЕЗ ПЕРЕСІДАННЯ.

Слідуючі відізди:

ЕСТОНІЯ	Квітня 12.
ЛІТУАНІЯ	Май 3.
ЕСТОНІЯ	Май 24.

По дальші інформації голоситися до місцевих аґентів, або пишіть до:

B. A. L.,
8 BRIDGE ST., NEW YORK, N. Y.

БАНКИТИР УМЕР
комедія з сільського життя на три дії.
Виступає в сій штуці 14 осіб
Ціна [illegible] центів.
Замовлення слати до книгарні „Свободи".
„SVOBODA"
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Січові виклади і свято в память О. Бесарабової.

Сеї неділі, себто 27 марта відбувся в січовім льокали дальший виклад на тему: Наше становище до Радянської України. Говорив др. Л. Мишуга. Саля, якої попередно була битком набита слухачами, між якими було поважне число нашого жіноцтва. А се відрадна поява, коли наше жіноцтво зачинає чимраз більше цікавитися загально-народними справами.

Прелеґент згадав про початки революції і повстаннє Центральної Ради, як першого народного представництва відродженої української держави, а з тим і про похід Москви на Київ та поневолення України.

Др. Мишуга ширше обговорив українізацію і кольонізацію України, а вияснивши міжнародне положення і відносини під Польщею, прийшов до обговорення питання: як нам поставитися до Радянської України на случай оружної інтервенції з боку Англії, а при допомозі Польщі, Румунії і т. п.

Др. Мишуга виразно підчеркнув, що ми не можемо вирікатися своїх ідеалів і мусимо остати українськими націоналістами і соборниками. Ми не можемо погодитися з московською диктатурою на Україні ні з диктатурою якоїнебудь кляси, ні з тим, щоби народні маси дурити світовою революцією. Ми не можемо погодитися з большевицькою наукою ні з большевицькою господаркою, але не можемо бути орудієм в руках Англії а зг. Польщі, які на наших плечах хочуть робити порахунок з совітами, бо той порахунок закінчиться новою руїною України, руїною тих здобутків, які наш нарід в боротьбі з Москвою за собою вже закріпив. Супроти цего бесідник заявився проти участи в інтервенції.

Рівнож заявився др. Мишуга за поворотом іміграції на Україну, а в справі зах. укр. земель зазначив, що західні Україні повинні змагати до чимскоршого злиття з матірним пнем, себто з Київом без огляду на те, яка влада там би не була.

Щодо дальшої праці Січи подаємо, що з рамени жіночої Січи ім. Ольги Бесарабової буде відправлена в неділю 3. квітня в українській автох. церкві в Ню Йорку панахида за бл. п. Ольгу Бесарабову, а знова вечером віддадуть пошану нашій мученици в Січовім льокали бесідники у відповідних до сеї події промовах.

М. Близнак, секретар.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Відсвяткування памяти Тараса Шевченка.

Одинокою українською филаделфійською дільницею, що відсвяткувала память річниці уродин нашого генія Тараса Шевченка, є українська громада в Найставн. Було се однак всього одної малої дільниці, бо Филаделфія як цілість не спромоглася сего року на спільне свято. Заходом і трудом місцевої учительки пані Зволинської устроїла вечірня українська школа в Найставн концерт і представлення в честь Тараса в неділю дня 20. марта с. р. Велике се було свято при здвизі громади в Найставн. Маленька галя української громади була битком набита а гарні голоси діточок на маленькій сцені розносилися по галі мов спів ранніх жайворонків понад наші поля і луги. Пані Зволинська сама брала участь в представленню і живім образі представляючим „Просвіту", які випали понад міру гарно. Уряд громади подбав таки добре про поміч, якої потребували її шкалярики.

Присутний.

ФРАНЦУЗЬКІ КАТИ У ФІНАНСОВІЙ СКРУТІ.

Перед кількома днями зявилося трох, вбраних в святкові одяги, панів, в передпокою французького президента міністрів і попросили зголосити їх на послухання. Слуга повідомив про ті відвідини секретаря, не називаючи однакож людей, що прийшли. Він вдоволився тільки таким поясненням:

— Чекає там трох панів, що бажають вручити меморіял пану президентові. Ці панове — це найпевніші підпори справедливости.

Бажаючи зробити свої слова яснішими, слуга виконав рух наслідуючий стинання голови.

Була це мова про п. Дейблера, майстра від ґільотини, що явився разом з своїми двома товаришами. Президент зараз їх приняв. Вони прийшли до Пуанкаре, як міністра фінансів, щоби представити йому безнадійний стан власних фінансів. Стала платня, яку визначила держава майстрам від ґільотини, — невеличка, бо не переходить річно суми 2,500—3,000 франків, залежно від „руху в інтересі", то значить — від числа страчень. Тому, що екзекуцій тепер дуже мало, то й положення катів з дня на день погіршується. Дейблер, що недавно стяв голову одному злочинцеві в Руані, передтим через весім місяців не мав нічого до роботи. Перед війною відбувалися по два страчення місячно. Були то добрі часи для катів. А за президентури Думерґа трапляються дуже часто помилування злочинців, що грозить матеріяльною руїною катам.

Пуанкаре погодився вповні з скаргами катів і обіцяв, що зробить все, щоби не допустити до страйку з їх боку. А тому, що це неможлива річ побільшити число страчень, треба буде підвисшити катам сталу платню.

Staten Island! ТАМ, ДЕ МОСТИ БУДУЮТЬСЯ!

ПРОДАЖА ЛОТІВ

(Хідники, вода, електрика вже заведені)

ПОЧИНАЄТЬСЯ

В НЕДІЛЮ 3-го КВІТНЯ 1927 Р.

— в —

Linoleumville секція „Morningside Gardens"

ОКРУГ РІЧМОНД, МІСТО НЮ ЙОРК.

ЗА ЗЕМЛЮ РУЧИТЬ: NEW YORK TITLE & MORTGAGE CO. СВОЇМИ ПОЛІСАМИ.

Один блок від бульвару „Вікторі", Школи, 5-центової їзди стріткарою, ріжнородних склепів, фабрики поблизько, та нового бульвару „Вест Шор".

Велика будучність! Мости будуються межи державами Ню Джерзи а Ню Йорк.

За інформаціями в справі купна заходіть до

УКРАЇНСЬКОГО БЮРА С. ФЕСОЛОВИЧА
EXCHANGE REALTY COMPANY,
41 EAST 7th STREET, (межи 2. і 3. Евнею), NEW YORK CITY.
Телефон: Orchard 9677. 74-6

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ПОШУКУЮ свого мужа Тимка Воркун, про котрого я не знаю около 13 літ, походить з села Любянки нижні, пов. Збараж, Галичина. Хто би про него знав або чув, або він сам, прошу зголоситися до **MARTHA WORKUN, 104 Humboldt Boulevard, Jamaica, N. Y.** 69-74

ДІМ НА ДВІ РОДИНИ в місті, по 5 кімнат і купальця, ввесь імпрувмент, на дві кари ґарадж. Лота 50x200. З причини виїзду до краю дешево до продання. 74-5

МИХАЙЛО ДУБАС,
208 Prescott Pl. Plainfield, N. J.

ДОСЯ КУШИНА в Лисовичах, пов. Долина, Галичина, мати 3-ох дрібних дітий, зарібниця, пошукує свого мужа Теодора, котрий перебуває в Америці від 1911 року. Хтоб про него знав, або він сам, прошу зголоситися до: **DOSIA KUSZYNA, Lysowyczi, почта Моршин, Галичина.** 74-8

СТАРША ЖЕНЩИНА найде добре і вигідне для себе місце у старшого жонатого українського кат. священика до заряду дому. Платня $25.00 місячно — на всім готовім без прання. До обняття сейчас. Голоситись на адресу: **СВЯЩЕНИК, 29 S. 2nd Street, Hudson, N. Y.** 74-5

НА ПРОДАЖ 4 і 5 кімнат доми, всі уліпшення, в добрім положенню, при школі і фабриках, мала готівка на завдаток, а відтак решта на легкі сплати. Голоситися до: 73-6

JOHN WOYTOWICZ,
R. F. D. 6, Box 8a, New Brunswick, N.J.

MARIA SKUBOWA
УКРАЇНСЬКА АКУШЕРКА
133 E. 7TH ST., NEW YORK
2 floor. 53-74
TELEPHONE: ORCHARD 8262.

НАГОДА ДЛЯ МУЩИН І ЖЕНЩИН з широкими знакомостями; приємна легка праця вечерами і неділями; добрий заробіток. Голоситися денно до 12 в ночі до 73-6

Mr. VOLGAR,
225 W. 34th St., New York, N. Y.
Room 1201.

ПОТРІБНО
АҐЕНТІВ І ПРЕДСТАВНИКІВ.

Нагода для людей оборотних і роботящих. Не потрібно бизнесового вишколення.

Зголошення з поданнєм віку, бувшого заняття і припоручень подавати сейчас до: 70—

GLOBE SERVICE CO.,
30 E. 7th ST., NEW YORK, N. Y.
Telephone Orchard 8968.
Василь Загаєвич,
президент.

ЧОРНІ ЗНАКИ ПІД ОЧИМА ЗНАК ОСТОРОГИ.

Пильнуйте чорних знаків під очима, бо вони говорять виразно про ваше здоровлє. Здорова особа ніколи не має чорних знаків, а зір є все чистий. Коли терпите на нирки або мочевий

міхур або від солітера, ваші очи сейчас виявлять вам се. Звичайно в тих випадках зір є притемнений, чорні значки показуються вам перед очима, котрі також в непорядку, що нищить здоровлє, енергію та все життя хорого. Коли маєся солітера, се можна легко пізнати по хоровитім, знищенім і хоровито-блідім вигляді особи. Тисячі мущин, женщин і дітий терплячих лічиться безуспішно на ріжні другі хороби, коли їх дійсний клопіт є цей потвір солітер. Певними познаками цего є відходячі части того паразита. Другі симптоми є брак апетиту з виїмковим лакімством, обложений язик, зага, болі в крижах, членах і в ногах, заворот голови, біль голови, млости як порожний жолудок, нидіння, підкови попід очи. Жолудок отяжілий, надутий, часами дається відчувати дивне буркотіння від жолудка до внутренностий. Знова чується якби щось підсувалося назад до горла. Пацієнт має жовту шкіру, тратить на вазі, має немилий віддих, спльовує що хвилини, попадає в апатію, знеохота до праці, завсігди ліниивий. Є відомо, що епілептичні напади спричинює цей потвір, котрий часто доростає понад 30 стіп. Коли досягне до гортанки може удусити свою жертву. Позбудьтеся цего потвора сейчас, заки підкопає ваше здоровля безповоротно. Вишліть $10.48 за дозу Laxtan, коли хочете позбутися цего страшного паразита. Laxtan є нешкідливий навіть коли у вас нема хробака. Продається лише у Royal Laboratory, 148 Netting Buildg. Windsor, Ont. На забезпечення посилки додайте 25 центів окремо. За післяплатою не висилаємо. (C.7)

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ВИПОЗИЧАЄ КЕРИЧІ НА ВЕСІЛЯ, ХРЕСТИНИ І ВСЯКІ ДРУГІ ЗАБАВИ.
129 E. 7th ST., NEW YORK CITY
Telephone: Orchard 2568.

КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".